

jeg ikke hr. Søren Søndergaard vil beklage, hvis han tænker sig grundigt om: Vi er nødt til at acceptere, at det er national lovgivning, der afgør konkrete afgørelser i landene. Sådan bør det være, sådan ønsker jeg det. Jeg tror også, hr. Søren Søndergaard ønsker det, når han tænker sig godt og grundigt om.

Vi har ikke lagt skjul på den danske regerings holdning i Pinochetsagen. Vi har fra regeringens side udtrykt os meget klart offentligt om de spørgsmål. Vi har i konkret handling via Rigsadvokaten inddraget de konkrete anmeldelser og deres advokat i Danmark. Vi har via Rigsadvokaten fået konkrete rapporter, som vi har overdraget til de spanske myndigheder, sådan at hvis den spanske undersøgelsesdommer fik udleveret Augusto Pinochet, kunne der indgå en konkret sag fra Danmark. Det er kendt. Det er kendt i den danske offentlighed, det er kendt i den internationale offentlighed, det er kendt af de spanske myndigheder.

Jeg synes også, hr. Søren Søndergaard skal glæde sig over også den seneste udvikling, med mindre vi ser på selve resultatet. Der er jeg enig med hr. Søren Søndergaard – jeg beklager også, hvis det her ikke fører til, at der kommer en egentlig straffeprocessuel afgørelse. Men så må man acceptere, at det er en lægefaglig vurdering, der har ligget til grund for den endelige afgørelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 4:

Sundhedsministerens redegørelse af 28. oktober 1999 om regeringens folkesundhedsprogram 1999-2008.

(Redegørelsen anmeldt 28/10 99. Redegørelsen givet 28/10 99. Meddelelse om forhandling 28/10 99).

Forhandling

Lone Møller (S):

At forebygge er bedre end at helbrede siger et gammelt ordsprog. Der er formentlig ikke noget, der er mere sandt, og der er ingen tvivl om, at regeringens tværgående forebyggelsespro-

gram til forbedring af folkesundheden, som er blevet til i samarbejde med ikke mindre end 10 ministerier, har været medvirkende til, at forebyggelse står højt på den politiske dagsorden.

Sundhedsprogrammets overordnede mål er at forøge danskernes middellevetid og gode leveår samt at reducere den sociale ulighed i sundhed. Når man taler om social ulighed i sundhed, har jeg hørt, at der er mange, der har den opfattelse, at det gælder særlig udsatte borgere som alkoholikere, narkomaner og prostituerede. Men den sociale ulighed i sundhed rammer langt bredere.

Noget tyder på, at man groft sagt kan sige: Jo højere uddannelse, desto mere sundhed, men fordelingen af den sociale ulighed i sundhed er ikke så entydig. Der er betydelige forskelle i sundhed mellem f.eks. jobgrupper inden for samme socialgruppe.

Det er ofte hævdet i debatten, at vi ikke skal blande os i folks private sundhedsvaner. Det ønsker vi bestemt heller ikke i Socialdemokratiet. Men for det første skal sundhed ikke være forbeholdt de velstillede. For det andet er det ofte folk, som tit har deres på det tørre, der beder os om at blande os udenom.

Skal vi mindske den sociale ulighed i sundhed, stiller det nye og store krav til en skræddersyet forebyggelse og et samarbejde på tværs af sektorer og faggrupper. Derfor er det også glædeligt, at Sundhedsministeriet og Socialministeriet i et samarbejde i løbet af dette år vil igangsætte en række modelprojekter, som skal udvikle effektive metoder til at mindske den sociale ulighed i sundheden.

Der tales meget om middellevetid. Middellevetid er simpelt hen at sidestille med, at vi i Danmark dør alt for tidligt. Og ikke nok med, at vi dør, vi dør også efter langvarige kroniske sygdomme gennem ganske mange år. Danmarks middellevetid i forhold til svenskernes er yderst relevant, men i forhold til den enkelte danskers liv opleves middellevetid ofte som en helt fiktiv og ligegyldig størrelse.

Der er sådan en bred opfattelse af: Hertil er mit liv, og: Jeg dør kun én gang. Middellevetiden kan derfor ikke være et mål i sig selv, men den er en målestok for vores livskvalitet og for vores velvære.

Programmet indeholder i alt 17 mål. Målene er valgt ud fra, at der skal være tale om væsentlige sundhedsproblemer. Det er centralt for programmet, at der skal være behov for en forstærket forebyggende indsats. På flere af mini-